

Andualems Etiopien - stammefolk og det historiske nord

Dyk ned i et ret ukendt hjørne af Afrika på en fabelagtig rejse. Dette er et eventyr ud over det sædvanlige. Det er den ultimative Etiopienrejse, som er opdelt i to halvdele – Etiopiens stammefolk i syd, og de historiske seværdigheder og flotte landskaber i nord. Kort sagt – det bedste af Etiopien samlet på én rejse!

Oplev stammefolk i Omodalen med lokal ekspertguide

Vi lægger ud med besøg hos en række af stammefolkene i Omodalen fjernt mod syd. Her lever i bedste velgående 16 forskellige stammefolk med ret forskellige traditioner, som for længst er forsvundet andre steder. I komfortable firhjulstrækkere besøger vi stammerne mursi, hamer, ari, arbore, banna og dessench dels i deres landsbyer og dels på farverige markeder i de småbyer, vi kører igennem. På rejsen når vi ud til hjørner af Omodalen, hvor almindelige turister for længst er vendt om.

Men du er i trygge hænder på vores rejser til Etiopien. Du rejser i selskab med en erfaren rejseleder samt vores fremragende lokalguide Andualem, der er vokset op i området. Andualem taler flere af lokalsprogene og kender mange af vores værter i landsbyerne personligt.

Bemærk: vi har valgt at overnatte i landsbyerne hos stammerne (i telt) i stedet for at have en base i byen. På den måde kommer vi meget tættere på stammernes levevis og bliver bedre modtaget. For at gøre forholdene så bekvemme som muligt, har vi udvidet mandskab med – en følgevogn med kok, assistent og camp manager samt ranger (parkvagt). Desuden medbringer vi eget campingudstyr (inkl. toilet).

PANORAMA TRAVEL

Det historiske nord

Anden halvdel af rejsen foregår i minibus mod nord med en større grad af komfort, end hvad syden kan tilbyde. Her er mange forbløffende men ret ukendte seværdigheder, hvoraf flere er på UNESCOs Verdensarvliste. Vi besøger den gamle kongeby Gondar, sejler ud til middelalderklostre på Tanasøen, betragter geladabavianer i de storslåede Simienbjerge og – ikke mindst – besøger de enestående klippekirker i Lalibela.

- Mød det berømte mursifolk – ”tallerkennegrene” – på nært hold
- Kom med ud og opsøg stammernes særprægede ceremonier
- Besøg dassench-stammen ved den grønne Jadesø
- Mulighed for vandringer i både Omodalen og i de storslåede Simienbjerge
- Kom helt tæt på store flokke af fredelige geladabavianer i Simien Nationalpark
- Lad dig forbløffe af de enestående klippekirker i Lalibela (UNESCO)

Dag 1: Afrejse København – Addis Ababa

Vi flyver fra København sidst på eftermiddagen.

Dag 2: Addis Ababa – byrundtur

Vi ankommer til Addis Ababa tidligt om morgenen. Byen ligger i 2300 meters højde og har et behageligt klima. Etiopiens hovedstad kaldes også for ”Afrikas hovedstad”, da både Den Afrikanske Union og FN har hovedsæder i byen. Efter et kort hvil på hotellet skal vi på byrundtur.

Vi besøger Nationalmuseet, hvor hovedattraktionen er en verdensberømt ældre dame ved navn Lucy. Hun blev udgravet i 1974 og ændrede for altid vores forståelse af menneskets oprindelse og udvikling. Lucy er 3,2 millioner år gammel og har mindet om både abe og menneske. Hun har gået på to ben og haft et liv i både træerne og på jorden. Palæo-antropologen Donald Johanson kunne fastslå, at der var tale om en hidtil ukendt art og kaldte den *australopithecus afarensis* efter Afar-regionen, hvor Lucy blev fundet. Hun er i øvrigt opkaldt efter Beatles-sangen ”Lucy in the Sky with Diamonds”, som spillede hele natten, da hun blev udgravet.

Efter museet er det blevet tid til frokost, hvorefter vi besøger ”merkato” – Afrikas største marked. Det er et af de mest livlige markeder i Afrika og et fantastisk sted at observere folkelivet. Det er et godt sted at købe lædervarer og krydderier.

Måltider inkluderet: morgenmad og frokost

Overnatning på hotel i Addis Ababa.

Dag 3: Afsted til Jinka i Omodalen (fly)

Afhængig af vores flyafgang til Jinka besøger vi om formiddagen en lokal familie, hvis der er tid. De inviterer os til en traditionel kaffeceremoni, hvor vi får den første mulighed for at nyde en kop etiopisk kaffe, som siges at være stamfaderen til alverdens kaffe.

PANORAMA TRAVEL

Vi fortsætter til lufthavnen, og flyver sydpå til Jinka. Selvom Jinka ved første besøg er en noget rodet oplevelse, er byen det administrative centrum i Omodalen med de fleste faciliteter såsom bank og butikker. Her er også elektricitet – det meste af tiden – og hovedgaden er for ganske nylig blevet asfalteret. I Jinka møder vi givetvis folk fra flere af dalens stammer såsom tsemay, ari og banna. De blander sig med byboerne og giver Jinka sit meget brogede udseende.

Ved ankomsten tjekker vi ind på vores guest-house, hvorefter vi besøger en ari- landsby. Ari-stammen er den største stamme i Omodalen (et sted mellem 2-400.000) og bebor også det største område fra den nordlige grænse af Mago Nationalpark til Jinka. Selvom de også holder kvæg, er de primært agerbrugere og dyrker mange forskellige afgrøder, som de sælger på markederne. Ari-stammen er desuden kendt for kaffedyrkning. I landsbyen er der mulighed for at købe friskristet etiopisk kaffe til en billig penge og samtidig støtte lokalsamfundene.

Ari-stammens område er inddelt i uafhængige territorier med hver sin egen leder samt spirituelle leder (*babi*) og hans assistent (*godmi*). Som hos de fleste andre af Omodalens stammer kan mændene gifte sig med så mange kvinder, som de er i stand til at forsørge og beskytte. Dog har mange konverteret til kristendommen, og polygami er slet ikke så udbredt som tidligere. I Jinka og i større landsbyer går ari-stammen ofte klædt i moderne tøj, men i fjerne landsbyer ses kvinder stadig i de traditionelle nederdele af fibre og blade og med store farvestrålende perlekæder og armbånd. De er ligeledes kendte for deres kropsdekorationer (ar og bemaling).

Efter besøget vender vi tilbage til Jinka. Hvis der er tid, kan vi besøge det interessante Jinka Museum, der på en flot og håndgribelig måde giver et godt overblik over stammernes liv og traditioner Omodalen.

Måltider inkluderet: morgenmad, frokost og aftensmad

Overnatning i guest-house i Jinka.

PANORAMA TRAVEL

Dag 4: Mursi - Omodalens mest berømte stammefolk

Efter morgenmaden går turen videre vestpå til Mago Nationalpark, der ligger på østbredden af den store Omoflod. Ved indkørslen til parken registreres vores biler, og vi får tildelt en parkvagt (ranger), som vil rejse med os de næste par dage.

Efter et par timers kørsel på ujævn grusvej ankommer vi til vores mursi-landsby i parken, hvor vi tilbringer resten af eftermiddagen, aftenen og natten. Om muligt kører vores camping-hold i forvejen, så vores teltlejr står klar ved ankomst.

Måltider inkluderet: morgenmad, frokost og aftensmad

Overnatning i mursi-landsby (camping).

Dag 5: Oplevelser hos mursierne. Derefter videre til Hamer via Jinka

Formiddagen hos mursi-stammen går med at lære om deres traditioner. Mursi er en af de mest særprægede og interessante stammer i Afrika, og de bor i en af de mest afsides egne af Etiopien. Blandt de andre stammer har mursierne ry for at være barske – ligefrem krigeriske – men det skal man ikke lægge så meget i. Måske skyldes det, at de er ret kropsnære og ikke ligefrem sky.

Oprindeligt var mursierne jægere. Siden supplerede de jagten med kvægbrug, og de jager ikke længere, da deres jagtområde nu er omlagt til nationalpark, hvor jagt er forbudt. Omfattende sygdomme hos kvæget tvang mursierne over i andre former for landbrug, og i dag dyrker de durra (sorghum) og majs og holder bier, men kvægbrug er stadig meget vigtigt for dem.

Mursierne praktiserer kropsbemaling og anden form for kropsdekoration; med kniv eller barberblad skærer de små ar i huden i sirlige mønstre. Sårene fyldes med aske og danner små bobler, når de læges. Resultatet er ofte ganske dekorativt.

Mest kendte er mursierne nok for kvindernes øre- og læbe-plader, der gav dem tilnavnet "tallerkennegre". Som teenager kan pigerne vælge (ikke alle) at få spaltet underlæben og/eller øreflippen og få indsat en lille lerplæk, som med tiden løbende udskiftes med stadig større lerplader, indtil den ønskede størrelse nås (ofte 10-15 cm i diameter).

Kvinden bærer ikke læbepladen hele tiden, hvor læben så bare hænger og slasker frit. Der er mange sejlivede myter om årsagen til læbe-pladerne; jo større plade jo højere brudepris, eller at kvinderne vansirede sig selv for ikke at blive solgt som slaver. Men mursierne forkaster begge forklaringer. Kvinderne kan godt blive gift uden læbe- og øreplader, der bestemt ikke opfattes som vansiring. Tværtimod er de et udtryk for det lokale skønhedsideal og en vigtig del af stammens omfattende kropsdekoration og identitet.

Vi forlader mursierne og kører tilbage til Jinka for at spise frokost hos Andualems familie. Mens den gøres klar, er der mulighed for at tage et bad. Herefter fortsætter vi til en af hamerstammens fjerneste landsbyer i bjergene, hvor traditionerne står stærkest.

PANORAMA TRAVEL

Med sine omkring 46.000 medlemmer hører hamer-stammen til en af de større i Omodalen. Deres livsstil minder meget om mursiernes med kvægbrug, dyrkning af jorden og biavl. Men i modsætning til mursi-landsbyerne, som kan virke noget rodede, er der mere ordnede og renlige forhold i hamer-landsbyerne, og deres udseende er meget anderledes.

Hamerstammen pynter sig med kobber- og messingbånd og er meget venlig. Stammen har desuden en af de mest specielle ceremonier, som Omodalen har at byde på. Tyrespring er deres manddomsprøve, hvor en teenager skal løbe nøgen over ryggen på en række opstillede tyre, mens hele landsbyen ser på. Klarer han udfordringen, træder han ind i de voksnes rækker som en mand. Ceremonien kan også opleves hos banna-stammen, der ligner hamer-stammen til forveksling både hvad angår livsstil og udseende.

NB! Der er ingen faste datoer for tyrespring. Det er en traditionel ceremoni, som hamer/banna selv arrangerer, og vi kan ikke garantere, at vi kommer til at opleve den. Men vores nære kontakter til stammerne gør det lettere at opsnuse, hvor og hvornår ceremonien finder sted. For at øge vores chancer har vi lagt tre overnatninger hos henholdsvis hamer- og bannastammerne ind i programmet (dag 5, 6 og 9). Rejselederen kan vælge at justere programmet, så det kommer til at passe med en tyrespringsceremoni.

Måltider inkluderet: morgenmad, frokost og aftensmad

Overnatning i hamer-landsby (camping).

PANORAMA TRAVEL

Dag 6: Oplevelser hos hamer-stammen

Vi har en hel dag sammen med hamer-stammen. Om formiddagen kan vi følge deres daglige gøremål i landsbyen, eller vi kan vandre i bjergene. Efter frokost i landsbyen kører vi til markedspladsen, hvor hamer, karo og arbore kommer for at sælge deres varer. Vi vender tilbage til vores landsby, hvor vi om aftenen kan være heldige at opleve og deltage i *evangadi* – hamernes nattedans.

Måltider inkluderet: morgenmad, frokost og aftensmad

Overnatning i hamer-landsby (camping).

Dag 7: Mod Omorate og Turkanasøen

Vi kører sydpå til Omorate nær grænsen til Kenya, og vi får vores pas tjekket ved en kontrolpost. Ved ankomst besøger vi dassench-stammen på den anden side af Omofloden. Stammen tæller omkring 25.000 og minder meget om turkana-stammen, som primært holder til i Kenya. Begge stammer har nogle af de mest slående frisurer, og kvinderne bærer ekstremt store halssmykker lavet af glas- eller plasticperler.

Måltider inkluderet: morgenmad, frokost og aftensmad

Overnatning ved Turkanasøens bred (camping).

Dag 8: Turkanasøen

Lake Turkana (Turkanasøen) går også under navnet Jadesøen og var indtil 1975 desuden kendt som Lake Rudolf. Med et areal på 6405 kvadratkilometer er det verdens største permanente ørkensø. Dens fremtid er voldsomt truet, senest med indvielsen af dæmningen Gibe III i december 2016, som for tredje gang opdæmmer Omofloden, der tilfører det meste af Turkanasøens vand.

Miljøorganisationer frygter en katastrofe a la Aralsøen på grund af manglende vandtilstrømning til søen og gradvis udtørring til følge. Trods voldsomme protester er der to dæmninger mere under planlægning (Gibe IV og V). Hver dæmning har drastiske følger for stammefolkene, og deres fremtid er voldsomt truet.

Området omkring søen er meget tørt og vulkansk, og der blæser kraftige vinde omkring søen. I marts 2017 opførte Vestas den sidste af 365 vindmøller ved den sydøstlige bred (i Kenya) og afsluttede dermed Afrikas hidtil største vindmølleprojekt, der forventes af skulle levere 15 procent af Kenyas elektricitet.

På grund af temperaturerne, det tørre klima og den afsides beliggenhed har Turkanasøen bevaret sin vilde karakter, og området ser meget få turister. Nogle af verdens ældste fossiler af vores menneskelige forfædre er blevet fundet i området og dateres til at være omkring fire millioner år gamle. Udover stammefolkene, der lever ved og af søen, er den kendt for sine mange nilkrokodiller og sin til tider jadegrønne farve grundet en kraftig forekomst af alger.

PANORAMA TRAVEL

I modsætning til stammerne længere nordpå i Omodalen, ernærer stammerne ved Turkanasøen sig primært af fiskeri. Deres hytter ser anderledes ud, da de ofte er bygget af siv fra søen.

Efter morgenmaden vandrer vi langs søens bred og besøger et af de mange fiskersamfund. Vi ser deres hytter og hvordan de binder net. Derefter sejler vi ud på søen sammen med de lokale fiskere.

Måltider inkluderet: morgenmad, frokost og aftensmad

Overnatning ved Turkanasøens bred (camping).

Dag 9: Turkanasøen – Banna

Vi vender rundt nordpå igen og sætter kursen mod en banna-landsby, hvor vi spiser frokost. Banna-stammen tæller ca. 60.000 og minder så meget om hamer, at det kan være svært at se forskel. Vi følger stammens aktiviteter, der blandt andet inkluderer biavl, og vi har endnu en chance for måske at kunne opleve tyrespring (se dag 5).

Måltider inkluderet: morgenmad, frokost og aftensmad

Overnatning i banna-landsby (camping).

PANORAMA TRAVEL

Dag 10: Retur til Jinka og videre til Bahar Dar (fly via Addis Ababa)

Vi kører tilbage til Jinka, hvor vi spiser frokost (fx hos Andualems familie) og drikker etiopisk kaffe. Vores eventyr i Omodalen er slut, og nu begynder rejsens anden etape. Om eftermiddagen flyver vi til Bahar Dar (staves også Bahir Dar) via Addis Ababa.

Vi ankommer midt på aftenen og tjekker ind på vores hotel og spiser aftensmad. Vi har to overnatninger i Bahar Dar. Byen har brede veje med palmer og farverige blomsteropsætninger. Den ligger i Amhara-regionen, hvor blandt andet Tanasøen og Ras Dashen – Etiopiens højeste bjerg – ligger. Her bor amhara-folket, hvis sprog er Etiopiens nationalsprog.

Måltider inkluderet: morgenmad og frokost

Overnatning på hotel i Bahar Dar.

Dag 11: Bahar Dar – afslapning (eller Blå Nil) og Tanasøen

Om formiddagen er der flere muligheder at vælge imellem. Man kan slappe af på hotellet og/eller kigge lidt på byen på egen hånd – fx besøge et lokalt læderværksted og markedet.

Der er også mulighed for at køre til Blue Nile Falls og gå en lille tur i området. Køreturen tager 1-1½ time hver vej ad dårlig grusvej, så man skal beregne 4 timer i alt.

NB! Turen til Blue Nile Falls er på egen hånd og ikke inkluderet men kan tilkøbes på stedet.

Efter frokost sejler vi ud på Tanasøen, der er Etiopiens største. Den Blå Nil har sit udspring i Tanasøen, og herfra flyder den over 5000 km nordpå. Der er 37 øer på søen, og 20 af dem har klostre og kirker fra 16-1700-tallet. Det var et oplagt sted at søge fred og ro.

Ifølge legenden blev Pagtens Ark først bragt hertil af kejser Menelik, der var søn af dronningen af Saba og kong Salomon. Vi besøger to af de fineste klostre, og måske ser vi også pelikaner, flodheste, og fiskere i papyrusbåde på søen.

Måltider inkluderet: morgenmad og frokost

Overnatning på hotel i Bahar Dar.

Dag 12: Besøg på dansk skoleprojekt og videre til Gondar (180 km / 4½ time)

Vi forlader Bahir Dar i retning af Gondar (staves også Gonder). Første stop er et dansk skoleprojekt i Abay Mado lige uden for Bahar Dar. Det er et spændende og ambitiøst projekt, hvor målsætningen er, at der skal være mindst 50 procent piger blandt eleverne, og 40 procent skal have fri skoleadgang.

Når skolen står færdig, skal der være plads til 1550 elever fordelt over børnehaven og 1. til og med 12. klasse. Bag projektet står NGO'en "ELSA", som er uafhængig af politiske, økonomiske og religiøse grupperinger. Det er en officielt anerkendt NGO og Panorama Travels støtteprojekt i Etiopien. Den har base i Danmark og er finansieret primært af danske og udenlandske kunstnere og private sponsorer (www.videnforalle.dk).

PANORAMA TRAVEL

Vi fortsætter vores rejse og kører nordpå i minibus til den gamle kongeby Gondar. Vi passerer gennem små landsbyer og får indblik i amhara-kulturen. Ved ankomsten til Gondar tjekker vi ind på vores hotel og spiser frokost. Herefter skal vi ud og se på byen. Gondar ligger i 2200 meters højde og blev grundlagt i 1635 af Kong Fasilidas.

Byen kaldes undertiden for "Afrikas Camelot" og var hovedstad i over 200 år. Under kong Fasilidas og hans efterfølgere blev højkulturen forfinet, og perioden betragtes som en glansperiode for musik og maleri. Vi besøger paladssområdet med slotte og Fasil Ghebbi-badet, som stadig bruges ved de årlige festivaler – samt den unikke Debra Birhan Selassie Kirke fra 1706 med dens fantastiske bemalede loft.

Om aftenen mødes vi til middag med "azmari bete" (traditionel musik).

Måltider inkluderet: morgenmad og frokost

Overnatning på hotel i Gondar.

Dag 13: Udflygt til Simien Mountain National Park (120 km / 2½ time hver vej)

Vi forlader Gondar tidligt om morgenen og tager en afstikker ind i det etiopiske højland. Simien Mountain National Park står på UNESCOs Verdensarvliste og byder på mange smukke landskaber med høje, forrevne bjerge og dybe kløfter. Det er et af Afrikas smukkeste bjergområder, og meget af parken ligger i over 3000

meters højde med Etiopiens højeste bjerg, Ras Dashen (4550 m), som det højeste punkt. Dagen er afsat til vandreture i det smukke bjergområde, hvor vi også holder picnic. Der er meget gode chancer for at se geladabavianer ("blødende hjerte"-abe), som findes i store grupper og er lette at komme helt tæt på.

PANORAMA TRAVEL

Det er en enestående oplevelse at sidde midt iblandt de smukke og fredelige skabninger. Særligt de store hanner med deres gyldne manker er meget smukke.

Man kan også være heldig at spotte bjerg-niyala (eller "balbok" – en antilope), walia ibex (stor bjergged) og måske caracal – en vildkat, der minder om los. Om eftermiddagen vender vi retur til Gondar.

Måltider inkluderet: morgenmad og frokost

Overnatning på hotel i Gondar.

Dag 14: Gondar – Awramba – Lalibela (360 km / 8-9 timer inkl. stop)

Vi starter dagen tidligt, da vi har en lang men flot køretur foran os. Dagen byder på storslåede landskaber langs kløfterne ved Simienbjergene på vej til Lalibela, og vi passerer mange landsbyer.

Ikke langt fra Gondar gør vi holdt ved Awramba, som er en landsby med en helt unik historie. Der er institutioner til børnene og til de ældre, som har gode forhold på en form for plejehjem. Hele samfundet er baseret på at alle hjælper hinanden og er udsprunget af en enkelt mands vision. En del af indtægterne kommer fra forskellige håndarbejder, som sælges i landsbyen og inde i byerne.

På vores vej videre passerer vi byen Debre Tabor, hvor vi spiser frokost. Vi stopper undervejs for at nyde de mange flotte udsigter. Sidst på eftermiddagen ankommer vi til Lalibela, hvor vi har to overnatninger.

Måltider inkluderet: morgenmad og frokost

Overnatning på hotel i Lalibela.

Dag 15: Lalibelas fantastiske klippekirker

Lalibela er en ganske særpræget bjergby, der ligger i 2630 meters højde. Den er en af rejsens højdepunkter, og hele dagen er afsat til at se Lalibelas helt fantastiske klippekirker og klostre, der har gjort byen berømt, og som er på UNESCOs Verdensarvliste.

De 11 middelalderlige monolitiske klippekirker har gjort Lalibela til et af de vigtigste steder for den etiopiske kristendom, der stadig i dag tiltrækker pilgrimme fra hele landet. Kirkernes konstruktion tilskrives kong Lalibela, der i det 12. århundrede satte sig for at konstruere et "Ny Jerusalem", efter at den islamiske ekspansion havde sat en stopper for kristne pilgrimsrejser til det Hellige Land. Lalibela blomstrede efter aksum-imperiets forfald.

Vi udforsker kirkerne til fods og går mellem dem via dybe labyrintagtige gange. Kirkerne er fordelt på tre områder, der ligger i umiddelbar nærhed af hinanden. To af områderne ser vi inden frokost, og bagefter besøger vi det tredje, som er mere huleagtigt og blandt andet inkluderer en bælggravende mørk tunnel, hvor al lys er bandlyst. Blandt kirkerne er

PANORAMA TRAVEL

den største klippekirke i verden, Bet Medhane Alem. Mest kendt er måske nok den enestående Bet Giorgis (Skt. Georgs Kirke), der er hugget ud som et kors (set oppefra).

Måltider inkluderet: morgenmad og frokost

Overnatning på hotel i Lalibela.

Dag 16: Lalibela – Addis Ababa (fly) – København

Morgenen er fri, og midt på dagen kører vi til lufthavnen og flyver til Addis Ababa. Det sidste af eftermiddagen er fri til at pakke og gøre de sidste indkøb. På hotellet deles vi om to værelser til afslapning, omklædning og et bad.

Om aftenen spiser vi afskeds-middag på en restaurant med traditionel etiopisk musik og mad, inden vi kører til lufthavnen for at flyve hjem kort inden midnat.

Dag 17: Hjemrejse

Vi ankommer til København om formiddagen.

INFO OM REJSEN

Vi klassificerer denne rejse som **“Ekspedition”**. Det skal opfattes som, at den er mere anstrengende end vores kultur- og naturrejser. Især i Omodalen er det pga. vejr- og vejforhold sandsynligt, at der vil forekomme ændringer i programmet, som vi ikke kan forberede os på hjemmefra.

Udover eventuelle uforudsete hændelser kan det også være at rejselederen og Andualem foretager justeringer undervejs, hvis det virker interessant og tiden tillader det; der kan fx være spændende ceremonier at opleve i nærliggende landsbyer eller

PANORAMA TRAVEL

lignende. Vi har stor erfaring fra rejser i Etiopien (og Østafrika) gennem flere år, og vores rejseleder og lokale guide er meget erfarne og vant til at improvisere undervejs og tackle uventede situationer på bedst mulige måde.

Man skal være indstillet på, at forholdene i Omodalen er meget enkle og basale. Vi søger bevidst ud til fjerne landsbyer, hvor traditionerne står stærkest, og som ikke er udviklet med hensyn til turisme. Netop derfor bliver oplevelserne unikke, og det bidrager til en meget autentisk og enestående rejseoplevelse, som dog fordrer en god portion spejderånd.

Der er ingen særlige helbredskrav, blot man er i almindelig form. Det er intet krav, at man deltager i de vandreture, der er lagt ind i programmet. Selvom det normalt ikke volder problemer, så vær opmærksom på, at den sidste del af rejsen foregår i højder over 2-3000 meter. Både rute og program er lagt således, at der er god mulighed for højedetilvænning, hvilket minimerer risikoen for højdesyge.

Køreturene

Tidsangivelserne i programmet er kun vejledende og inkluderer stop og sightseeing undervejs. I Omodalen foregår langt det meste kørsel ad grusvej, men vi kompenserer ved at benytte firhjulstrækkere.

Vi bestræber os på, at alle får en vinduesplads for maksimal komfort. Det afhænger dog af antal deltagere og kan derfor ikke garanteres, men uanset hvad sørger rejselederen for at deltagerne får en ny plads i bilerne hver anden dag eller så.

Vejenes stand er generelt forholdsvis god, og firhjulstrækkerne har ingen problemer med grusvejene eller vandløb, som skal forceres (så længe vejene ikke oversvømmes af meget kraftige regnskyl, hvor vi i givet fald må vente på, at vandet trækker sig tilbage).

Af og til rammer vi også asfalterede strækninger i Omodalen. Både vejenes tilstand og vores køretøjer bidrager til at forstærke følelsen af eventyr og ekspedition. Rejsens anden halvdel foregår nordpå. Her kører vi i minibus, og der er ingen problemer med vejene.

Overnatningerne

Rejsen byder på hele tre forskellige typer af indkvartering: hotel, lodge og camping.

- Hoteller af forskellig standard: 3-4* i Addis Ababa, 3* i de andre byer i nord og 2* hotel/godt guest house i Jinka.
- Lodge i Gondar (standarden i Etiopien er lavere end fx i Uganda eller Sydafrika).
- Camping er nødvendigt for at komme ud til de mest spændende landsbyer og helt tæt på stammefolkenes hverdag. Det er ganske enkelt en meget mere autentisk og intens oplevelse at bo hos stammefolkene, fremfor at besøge dem et par timer på en turistet udflugt inde fra byen. Man får så meget mere ud af selv et kort

PANORAMA TRAVEL

ophold med en overnatning, og vi modtages på en helt anden måde, når stammerne ved, at vi skal være sammen mere end et par timer. Vi sover i to-personers telte af god standard og medbringer alt udstyr, som gør opholdet så komfortabelt som muligt. Vi har mandskab med, der har til opgave at slå teltene op og organisere lejren, så vi kan tilbringe mest mulig tid med at opleve stammefolkene. Ved booking oplyser vi, hvad du selv bør medbringe. For god ordens skyld skal nævnes, at der naturligvis ikke er rindende vand eller elektricitet. Medbring derfor lommelygte og ekstra batterier til kamera mv.

Maden: Vi har en kok med, som gør sit ypperste for at servere velsmagende, varierede og mættende måltider for os undervejs.

Bad og toilet: Toilettet er et frisk hul i jorden, som graves for os ved ankomst. Hertil anvender vi et mobilt siddetoilet, så man slipper for at sidde på hug ude i bushen. Man kan selvfølgelig også vælge bare at bruge bushen. Bad består af en spand vand bag et opsat forhæng. Desuden vil der være mulighed for at bade i Jinka, hvor vi stopper for at spise frokost.

Alt i alt plejer opholdet i landsbyerne at være en sjov og mindeværdig oplevelse, der styrker fællesskabet, og hvor vi er vidner til stammernes døgncyklus og mærker deres gæstfrihed og livsvilkår.

GRUPPESTØRRELSE: max. 13

Pris: se panoramatravel.dk

Prisen inkluderer (grupperejser)

- Fly ud og hjem: København / Addis Ababa
- Indenrigsfly: Addis Ababa – Jinka; Jinka – Addis Ababa – Bahar Dar; Lalibela – Addis Ababa
- Overnatninger på hotel, guest-house eller camping
- Campingudstyr (telte, madrasser, tæpper, puder, køkkengrej, toilet)
- Transport i firhjulstrækkere i Omodalen
- Transport i minibus i nord
- Transport i båd på Tanasøen og Turkanasøen
- HELpension dag 3-9; halvpension dag 2 og 10-16
- Drikkevand
- Alle entréer i henhold til programmet inkl. de 70\$ til kirkerne i Lalibela

PANORAMA TRAVEL

- Entré til Mago Nationalpark og Simien Nationalpark
- Campingafgifter/gaver til landsbyer i Omodalen
- Dansk, erfaren rejseleder
- Engelsktalende ekspertguide med specialkendskab til Omodalen (Andualet)
- Følgevogn i Omodalen med kok og assistent, camp manager (afhængig af gruppens størrelse) samt ranger

Ikke inkluderet

- Afbestillings- og rejseforsikring
- Visse måltider
- Drikkevarer ud over vand
- Drikkepenge til guider og chauffører (beregnet 100 USD)
- Visum (50 USD)
- (Tillæg for eneværelse)